

Heszámoló a Promontor SE Barlangkutató Csoportjának 1977. évi munkájáról

Az elmúlt évi kutatómunkánk különösebb látványos eredmény nélkül zárult. A munkatervünk tükrében, barlangokra bontva az elvégzett munkánk a következőket mutatja:

Lujza-lyuka-zsomboly

A zsomboly alján felhalmozódott törmelék bontását, az elszükülő hasadék véssését a tervek szerint folytattuk. A lefelé haladást nehezítette, hogy a törmelék csak nehezen depózható. Néhány méteres bontás után a hasadék jellege, a továbbjutás lehetősége, az eddigiekhez képest lényegesen nem változott. Bontással párhuzamosan készítettük a barlang felmérését és térképezését is, ami jelenleg folyamatban van.

Nászut-barlang

A többi az Alsó-hegy fennsíkján nyíló karsztobjektumtól eltérő jellegű Nászut-barlang kutatásának nagy fontosságot tulajdonítunk. A bontást azonban igen megnehezíti, hogy a barlangba való bejutás a meg nem állapított, omladékos járatszakaszon keresztül történik. A bejárások alapján valószínűsíthető volt, hogy a barlang egyik legmagasabban felnyuló kürtője - melyben avart találtunk - erősen megközelíti a szomszédos Névtelen-zsombolyt. Később átkiabálással sikerült a két objektum összefüggését igazolni.

Jelenleg a munkák arra irányulnak, hogy a Névtelen-zsomboly oldalhasadékában lévő kőtörmelék eltávolításával a Nászut-barlangba sikerüljön megfelelő bejáratot nyitni, ami a további munkák alapja.

Kopasz-vigasz-barlang

A barlang leírását az év folyamán az MKBT-nak leadtuk, de az elmúlt évben is folytattuk a barlang részletes, tudományos feldolgozását. Nagyonbbrészt elkészült a barlang fotódokumentációja, és teljesen elkészült - jelenleg sokszorosítás alatt van - a barlang térképe. Ezeket az anyagokat összesítve szeretnénk az MKBT rendelkezésére bocsátani. A tervezett munkán túl tovább bontottuk a barlang jelenlegi törmelékes végpontját is, mivel kilátások vannak újabb szakaszok feltárására.

Szénhely-forrás

A forrás hegyoldalba bevágódott udvarában legfelül lévő, jól fejlett árvízi forrászaj megbontását, mintegy 2-2,5 m mélységű kutatótáró ásását végeztük el. A forrás és legfejlettebb nyelője - a Dük-k-lápai-viznyelő - között egy 210 m vonalhosszúságú, 38 m szintkülönbséget áthidaló főágú, feltehetően járható keresztmetszetű, patakos barlangnak kell lennie, melynek azonban még mellékágai is lehetnek. Megfigyeléseink szerint tavaszi áradáskor a nyelőben eltűnő víz mennyisége kb. 800-1000 l/2 volt, hőmérséklete 0 és 6 °C között változott.

A forrásnál jelentkező kb. 600-700 és az árvízi forrászajnál kifolyó kb. 400-500 l/s hőmérséklete pedig 6,4 °C volt. A hordalék méretéből, oszizoltságából következtethetünk arra, hogy a víz által gyorsan átfolyt, nem szétterülő, víztárolót nem tartalmazó, tehát nem túl nagy keresztmetszetű, de valószínűleg járható barlangról van szó.

38-as forrás-barlang

Tervünk szerint folytattuk az agyagos üledék ásását, és depó lehetőség híján a felszínre szállítását. Munkánkat kötélpálya kiépítésével gyorsítottuk meg, de az aktív vízvezető ág szintjét még nem értük el. A jelenlegi barlang hossza 25-30 m, a bejáratától mért mélysége kb. 12 m.

Hármas-kuti-viznyelő

Ennek a viznyelőnek a bontásával foglalkoztunk a nyári táborunk alatt, de az első napi bontások után a kész ácsolat alatti ácsolatlan, látszólag állékony törmelék megmozdult és ezzel a további bontás biztonságát veszélyeztette. Így a hátralévő időnkben az ácsolat további építésével, a falazat rögzítésével, biztosításával igyekeztünk a munkahelyet biztonságossá tenni. Emiatt a probléma miatt a ráfordított jelentős mennyiségű munkaóra ellenére a kutatóakna alját idén csak kb. 4-4,5 méterrel sikerült tovább mélyítenünk.

Egyéb kutató munkák

Munkánk célja mindig új barlangok feltárása, meglévők térképezése, feldolgozása és fotózása, valamint ezeknek és más barlangokkal kapcsolatos ismereteinknek az átadás széleskörű ismertetése. Ennek a célnak az érdekében az év folyamán több csoporttal összefogva végeztünk kutató tevékenységet.

A 404-es barlang feltáró munkáit a Vörös Meteor Lakatos László csoportjával, az Egyesült Izzó és a Debreceni MHSZ Könnyűbuvár Klub barlangkutatóival végeztük együtt.

A Debreceni MHSZ könnyűbuváraival a Kongókő-barlang és a Diabáz-barlang feltáró munkáit végeztük, a tatai Herman Ottó Természettudományi Studio Barlangkutató Csoportjával pedig a Megalódus-barlang térképezését végeztük közösen.

Csoportunk száma az elmúlt év alatt megnőtt, az 1976-os 10 MKBT taggal szemben 25 fő.

Regős József